

Messadi plan da finanzas investiziuns 2020–2024

Preziau signur president dil parlament

Prezidas parlamentarias, preziai parlamentararis

La planisaziun da finanzas ei in survetsch per contemplar las damondas dallas finanzas d'ina vischnaunca a vosta media. Tgei pusseivladads finanzialas ha la vischnaunca? Ein finanzas ulivas a vosta media pusseivlas? Cu eis ei da spitgar stretgas finanzialas? – Cunzun en temps cun difficultads finanzialas daventan quellas damondas pli impurtontas. La planisaziun da finanzas duess dar sclariment dil svilup dallas expensas ed entradas, dallas investiziuns egl avegnir sco era dil svilup dalla facultad e dils deivets.

En in'empre pass ha la suprastanza communal elavurau ina planisaziun da finanzas dallas investiziuns previdas. Quellas expensas han in'influenza decisiva sin la situaziun finanziaria dalla vischnaunca. Ultra da quei stattan sper las numerusas investiziuns ell'infrastructura da basa era entgins projects gronds sil program a vosta media. Cun la planisaziun sa vegnir giudicau, en tgei spazi da temps che quels projects ein realisabels e nua che las prioritads ston vegnir tschentadas. Pertuccont la limitaziun dil quen d'investiziun e current vala la regla, che intents sut 50'000 francs vegnan cudischai el quen current, intents singuls pli gronds el quen d'investiziun. Per l'amortisaziun dallas investiziuns valan las prescripziuns dall'ordinaziun da finanzas per las vischnauncas dil cantun Grischun, art. 23. Las summas presentadas muossan las investiziuns bruttas. Tenor experientscha dils davos quater onns semuossa che denter 50 e 60 pertschien restan sco investiziuns nettas.

La stedia renovaziun dall'infrastructura ei in'incumbensa centrala dalla vischnaunca. Il spustar dallas investiziuns e cun quei in spustar dallas expensas sin la proxima generaziun ei negina sligiazion. Ei vala da fixar las endretgas prioritads tier projects novs. Per la perioda da planisaziun 2020–2025 cumpegliada el plan da finanzas vesa la suprastanza communal aresguard ils projects pli gronds – sper la sanaziun dall'infrastructura da basa ed il remplazzament da vehichels – suandontas prioritads:

- renovaziun staziun e plaz posta
- renovaziun luvratori Glion (pumpiers e survetsch tecnic)
- sanaziun generala casa da scola Castrisch
- edifices niev/engrondiment scoletta Glion

La planisaziun da finanzas cuntegn ils projects ch'ei d'exequir ils proxims tschun onns. Las cefras sebasan per part sin projects preliminaris, per part sin schazetgs. Per la perioda da planisaziun che suonda suenter, ca. 2025–2030, semuossan tenor savida actuala suandontas investiziuns pli grondas:

- sanaziun casa cumin Glion (fassada, tecnica, energia)
- renovaziun locals da pumpiers Riein, Pitasch e Luven (adattaziun prescripziuns da segirtad)
- sanaziun tuts pegliaballas dils stans da sittar (pretendiu dalla confederaziun)
- construcziun stabiliments schurmetg civil Riein e Duvin (plazs da schurmetg munconts)
- sanaziun stabiliments da scola a Glion en etappas
- sanaziun bogn aviert Glion (davosa sanaziun generala 1996/97)
- transposiziun planisaziun generala d'aua (GWP) en etappas per igl entir territori

Tenor art. 18 lit. c ei la suprastanza communal responsabla per la planisaziun da finanzas. En quei sector ha ella la cumpetenza da decisiun.

Proposta

Sin fundament dallas explicaziuns precedentas fa la suprastonza communal suadonta proposta al parlament:

- prender enconuschientscha dalla planisaziun da finanzas investiziuns 2020–2024.

Ilanz/Glion, ils 15 d'october 2018

Suprastonza communal Ilanz/Glion